

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LXXXII. De Innocentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

XXX.

Ad injuriam vel damnum aliorum nemo facere praesumitur, sed potius propter seipsum. Alciat. de praesumpt. 3. reg. 23. pref. n. 1.

XXXI.

Jus suum persequens injuriam non facit. l. nullus. 55. de R. I. l. 1. §. 12. de ag. plur. arcend. C. I. A. tit. quib. appell. non lic. thes. 1. v. inf. lib. 9. cap. 96. ax. 23. quod tamen ita accipiendum, modo legitime jus suum persequatur, & a verbis calumniosis, iracundis, petulantibus, ac proximis, contra quem quis acturus est, famam & existimationem bonam fugillantibus & qualitatem calumniosam habentibus prorsus abstineat, l. non debet. in fin. verb. temperandam. de dol. l. 1. §. secundo loco verb. inverecunde, de postuland. & si vel in judicio vel extra judicium quis aliter faciat, injuriarum tenetur, l. si non conviciat. §. ubi Dd. C. de injur. Wormbs. l. 1. obs. 17. tit. 46. Cothman. 2. res. 59. n. 62. & seqq. ubi n. 65. dicit; imò talem in judicio factam injuriam crescere & pro atrociori haberi, ut dolo facta videatur, nec dolus iste facile excusetur, Bl. in l. non probasse. n. 3. C. de calumn. Unde tradit Speculator, quod advocatus ab adversario laceratus secure dicere possit: Tu mentiris.

XXXII.

Tum maxime ad convicia personarum perveniri solet, cum causa infirmitas deprehenditur: ut ex Amm. not. Gothofredus ad l. 6. C. de postuland.

XXXIII.

Injuria non fit scienti & volenti. l. 1. §. usque adeo. 5. ff. de injur. l. 1. ff. de action. empti, l. nemo 145. ff. de regulis juris, cap. scienti. 28. eod. tit. in 6. Aristot. lib. 5. Etbic. cap. 9. & 11. S. Thom. 2. 2. q. 59. art. 3. Sot. lib. de justit. 3. q. 3. art. 3. Padil. per text. ibi in l. cum donationis. C. de transactionibus. Menoch. consil. 98. n. 39. cum seqq. Thom. de Thomasset. in floribus legum, reg. 275. Surd. decis. 194. n. 1. Sebast. Nav. ad l. 1. n. 15. ff. de injur. Joseph. Sesse Aragon. decis. 189. n. 15. Cels. Angel. de contradict. legit. 9. 10. n. 66. & n. 97.

Ratio est, quia injustitia non fit nisi ei, qui ab alio illam patitur, l. 3. princip. & §. 1. ff. de injur. nec enim potest ab aliquo sibi ipsi fieri, secundum S. Thom. 2. 2. q. 58. art. 2. non obstante text. in cap. quod verò 25. q. 2. ibi: injuriam mihi facio, quia intelligitur per indirectum, & retorqvutionem, secundum Archid. & alios ibi, plane sciens, & consentiens non patitur ab alio, quia de natura patientis injustitiam est, quod resistens & invitus patitur, sicut de natura agentis, quod sponte agat, ex Aristot. & Sot. ubi supra. & ita qui consentit, potius ex se sponte agit, quam ab alio patitur, & consequenter eidem non fit injuria, nec injustitia. [injuria enim]

plerumque invitis nobis fit. l. cum donationis. 34. Cod. de transact. non ubi scientia & consensus intervenit. Henon. ad l. 145. de R. I. disp. 11.

Limita: non procedere ubi de honestate agitur, quia tunc bene fieret injuria, ut tenet Bald. in l. 1. §. usque adeo. ff. de injur. & l. 3. §. si quis volentem. ff. de lib. hom. exhibendo. vid. l. 7. Cod. ad L. Jul. de adult. l. 15. §. 24. de injur. Wesemb. de adulter. n. 7. & ibid. Bachov. sed ibi vox injuria materialiter sumitur pro ignominia. Angel. in §. sancimus per ill. text. in Auth. de Lenon: Ludov. Gomez. ad §. penales. Instit. de act. n. 32.]

XXXIII.

Injuria inde nasci non debent, unde jura nascuntur, l. meminerint. 6. C. unde vi cap. qualiter & quando 17. de accusariis. Aym. de antiquit. tempor. p. 1. cap. 2. ampl. 13. n. 10. cum seq. [Ludov. Gomez. in Comment. Instit. §. maleficiis de act. num. 5. quod toties fit, quoties homines mala interpretatione juribus ad injurias suas tendendas abutuntur, ut conqueritur Justin. in Novell. 160.]

CAP. LXXXII.

De Innocentia.

Axioma I.

Innocentia nullo modo puniendi l. absentem 5. in pr. ff. de pen. satius enim esse ait Ulpianus ibid. impunitum relinqui facinus nocentis quam innocentem damnari, cum exemplo grave sit latronem requirere, ut innocentibus periculum fiat. l. 2. C. de his qui latron. vel al. crim. reos occulti. Oldendorp. 2. Consil. Marp. 2. n. 5. Imò Judex ipse ex officio pro defensione rei laborabit. l. si non defendantur. 19. ff. de pen. l. 1. de quæst. Auth. qui semel. Cod. quom. & quando, judex. Pannorm. in c. veniens. n. 19. & 22. de accusat. cum publice interfit innocentes defendi. l. servum 33. §. publice. 2. ff. de procur. Matth. Wel. 1. consil. 43. n. 179. non detrimentis affici. l. 2. §. fratris, ne quis aliq. test. l. si fratres. 53. §. fin. ff. pro soc. l. si is cum quo 20. commun. divid. l. id quod nostrum. 11. ubi Cagnol. n. 2. & 14. de R. I. Bald. in l. si constante, in fin. C. de donat. ant. nupt. Arcet. consil. 71. diligenter in 3. dubio. Dec. consil. 107. Jaf. in l. servi electione. §. Labeo. n. 15. cum seqq. de legat. 1. l. 2. l. ult. n. 3. C. si contr. jus vel utilit. publ. Geminian. in c. si sententia. §. 1. n. 5. & 6. de sentent. excom. lib. 6. Salicet. in l. jubemus. 2. n. 1. C. de SS. Eccl. Zabarel. clem. 1. §. terra. n. 29. de pen. Wesemb. 1. consil. 45. Unde etiam in favorem innocentiae sepiissime à regulis juris receditur, Hyppolit. de Marfil. in l. 1. §. si quis ultro. n. 98. & seqq. ff. de quæst. & in pract. crim. §. oportundè, n. 7. Dan. Moller. ad consil. Elect. 23. n. 13. pag. 4. Carpt. p. 1. Consil. 12. Defin. 15. n. 4. & in

Et in pract. crim. part. 3. quæst. 15. num. 74. cum seqq. Ita pro rei innocentia & defensione unico testi etiam singulari plena fides adhibetur. Jaf. in rubr. de jurejur. n. 8. quem sequitur Weseemb. i. consil. 19. n. 21. Egid. Boss. in pract. crim. tit. de defens. reor. n. 10. Gabr. comm. concl. lib. 1. tit. de testib. concl. n. 37. Regner. Sixtin. 2. Consil. Marpurg. 16. n. 69. Ita quando de rei innocentia agitur in criminalibus, testibus tam negantibus quam affirmantibus creditur. Bertrand. consil. 189. col. 2. vol. 1. Ludov. Roman. in l. illa col. pen. ff. de V. O. Hyppolit. de Marsil. sing. 541. Roland. à Valle consil. 93. in causa de qua agitur, num. 9. lib. 4. etiam si de credulitate deponant. Gabr. Sayna. in addit. ad Matheylan. sing. 37. n. 12. Hyppolit. de Marsil. consil. 24. Munda cor meum, n. 33. idem tenent Bald. & Salicet. in l. non solum. C. de test. Alex. consil. 76. Vsa inquisitione, lib. 1. n. 5. Jaf. in l. ut vim. ff. de Just. & Jur. n. 4. ita pro ejus innocentia & domesticis testes admittuntur. Jaf. in d. l. ut vim. n. 5. Angel. in pract. crim. verb. ut doctus Titius se defendendo, n. 18. Johan. de Anania consil. 59. visa inquisitione in pr. & quivis alii minus idonei arg. c. litens. 14. de præsumpt. Hostiens. in summa de accusat. rubr. de inquisit. col. 3. vers. sed nunquid infamatus. Bald. Salicet. & Dd. in l. parentes, C. de testib. Joh. de Anania d. consil. 59. in pr. atque hanc sententiam tum æquam, tum etiam communem esse dicit Anton. Gomez. var. resol. lib. 3. c. 12. n. 23. imò & suspectis testibus in criminalibus pro innocentia rei credi post Jaf. & Cravett. tenet Weseembec. Consil. 19. num. 13. quapropter auctore in probatione deficiente innocentiam juramento purificationis probari defendit Hostiens. in summa de purgat. Canon. n. 3. per cap. fin. de jurejur. ibique gloss. verb. probationum, & in terminis actionis injuriarum l. furti. 6. §. qui iussim. 4. ff. de his qui not. infam. ibiq. gloss. verb. innocentiam. l. non damnatos. 18. C. eod. vid. l. presenti. 6. §. 4. vers. sicut C. qui ad Eccles. conjug. Gilman. 2. 2. vol. 11. n. 4. Quo fit, quod nec statuta exceptionem innocentia: expresse, multo minus tacite (cum juris naturalis sit) tollere possint. Clem. Pastoralis §. uti igitur de re judic. l. unius. 18. §. cogniturum. 9. ff. de quæst. Bald. in l. unic. C. de confess. num. 27. Et in l. 1. num. 3. ff. ne quis eum, qui in sua voc. Paris. consil. 2. n. 155. vol. 4. Gail. 2. de P. P. c. 8. num. 5.

II.

Innocens est is, qui ignorat, quod noceat. Can. innocent. 23. caus. 22. q. 5. Non tamen innocentia semper eadem, sed tres ejus gradus sunt: (1.) malum non facere, (2.) facientibus non consentire, (3.) fortius malum avertere can. ita plene, caus. 23. q. 4. cap. tria sunt cum seq. dist. 45. Gail. 1. de P. P. cap. 1. n. 48.

III.

Innocentia probatur præsumptionibus & conjecturis. Hyppol. de Marsil. consil. 51. n. 54. qualis est, non aufugere cum quis potest. Fr. Burfat. Consil. 215. n. 54. item præsentatio spontanea & conscientia alacris, Decianus Consil. 92. vol. 2. num. 114. seqq.

IV.

Probatur Innocentia etiam uno teste & semiplena aliâ probatione, & in eâ deducendâ testes consanguinei alique inhabiles admittuntur. Mevius consil. 83. n. 58.

CAP. LXXXIII.

Innovare, Innovatio.

Axioma I.

Innovare aliquid non dicitur ille, qui utitur veteri possessione. Innocent. in c. à memoria. l. lit. pendet.

II.

Innovatio seu confirmatio actus nec novum jus conferre, nec vetus tollere potest, c. quia intentionis. 29. de privil. sed antiquum conservat. c. cum dilectus. 4. de confirm. util. vel inutili. Gail. 2. obs. 1. n. 3.

III.

Innovari nihil debet inter Actorem & Reum lite pendente, ne quis jure suo sine sua culpa prioretur. Ungepauer ad Tit. decret. ut lit. pend. nihil innov. n. 1. Carpz. Defin. Consil. Lib. 2. tit. 18. Defin. 287. n. 12.

CAP. LXXXIV.

De Inopia.

Axioma I.

Inopia & paupertas debitoris inanem constituit intentionem, l. nam is nullam. 6. de dol. Mey. P. 1. dec. 31. n. 8. p. 6. dec. 8. n. 1. Hæc regula ut penitus intelligatur, notandum inopiam debitoris dupliciter posse considerari, (1.) ratione rei quæ debetur, quod scilicet ipsa species, quæ est in obligatione, deficit, (2.) ratione personæ debitoris quæ solvendo non est: prior omnino perimit vinculum obligationis, posterior non tollit jus agendi, sed impedit effectum plenariæ executionis arg. l. ubi Donell. C. si ceri. pet. vid. pl. infr. de paupertate.

II.

Ad inopiam vergente marito mulier dotem & donationem propter nuptias petere potest. Rittershus. ad Novell. pag. 259. num. 4. unde autem æstimetur ad inopiam vergere, vid. ibid. n. 5.

CAP. LXXXV.

De Inquilino.

Axioma I.

Apud Inquilinum si quis denunciatione, sive arrestatione, sive interdictione sua hoc effecerit, quò minus hic domino eidemque locatori ædium pensionem præstaret, ei, qui suâ denunciatione præstationem pensionis impedivit, hæc poena irrogatur, ut locatori domus omne damnum, quod inde emergerit, resarcire cogatur, periculum pecuniæ ad ipsum pertineat, & pecuniæ usuras trientes præstet à tempore interpositæ denunciationis,